

6.13.1. Arviointikäytännöt, sanallisen ja numeroarvioinnin antamisen periaatteet, yhteistyö huoltajien kanssa arvioinnin osalta ja arvioinnista tiedottaminen Joensuun seudulla.

Vuosi-luokka	Todistukset	Sanallisen ja numeroarvioinnin periaatteet	Yhteistyö huoltajien kanssa arvioinnin osalta	Arvioinnista tiedottaminen
1	Lukuvuositolustus Liitteet: sanallinen käyttäytymisen arvio	Sanallinen	Oppimiskeskustelu: Oppimisen tavoitteiden asettaminen ja koulun aloittaminen, tutuksi tuleminen.	Lukuvuoden päätteeksi annetaan koulun arviointisuunnitelman mukaista arviointipalautetta.
2	Lukuvuositolustus Liitteet: sanallinen käyttäytymisen arvio	Sanallinen	Oppimiskeskustelu: Oman vastuun kehittyminen, oppimisen edistyminen, kielelliset taidot ja työskentelytaidot, taito huolehtia omista ja yhteisistä tehtävistä.	Lukuvuoden päätteeksi annetaan koulun arviointisuunnitelman mukaista arviointipalautetta.
3	Lukuvuositolustus Liitteet: sanallinen käyttäytymisen arvio ¹	Sanallinen ²	Oppimiskeskustelu: Oppimisen edistyminen, koulun omat teemat.	Lukuvuoden päätteeksi annetaan koulun arviointisuunnitelman mukaista arviointipalautetta.
4	Lukuvuositolustus	Numeerinen	Oppimiskeskustelu: Oppimisen edistyminen, arvioinnin periaatteet.	Lukuvuoden päätteeksi annetaan koulun arviointisuunnitelman mukaista arviointipalautetta.
5	Lukuvuositolustus	Numeerinen	Oppimiskeskustelu.	Edistymistä kuvaillaan sanallisesti oppimisprosessin aikana ja sen päätteeksi esim. oppilaan kanssa keskustellen ja erilaisia arviointitiedotteita käyttämällä.
6	Lukuvuositolustus	Numeerinen	Oppimiskeskustelu: Huomiota kiinnitetään työskentelytaitojen ja oppimisen taitojen kehittymiseen sekä opiskelumotivaation tukemiseen.	Edistymistä kuvaillaan sanallisesti. Lukuvuoden päätteeksi annetaan todistuksen lisäksi koulun arviointisuunnitelman mukaista muuta arviointipalautetta.

¹ Ei Ilomantsi

² Ilomantsi: numeerinen arviointi

7	Lukuvuositolodistus ³⁷	Numeerinen	Oppimiskeskustelu.	Väliarviointi ⁴ : Opinnoissa etenemisestä ja osaamisen tasosta tiedotetaan numeerisesti syyslukukauden päätteeksi. Edistymistä kuvaillaan sanallisesti oppimisprosessin aikana ja sen päätteeksi esim. oppilaan kanssa keskustellen ja erilaisia arviointitiedotteita käyttämällä.
8	Lukuvuositolodistus ⁵⁸	Numeerinen	Oppimiskeskustelua tarjotaan.	Väliarviointi: Opinnoissa etenemisestä ja osaamisen tasosta tiedotetaan numeerisesti syyslukukauden päätteeksi. Opinnoissa edistymistä kuvaillaan sanallisesti oppimisprosessin aikana ja sen päätteeksi esim. oppilaan kanssa keskustellen ja erilaisia arviointitiedotteita käyttämällä.
9	Välitodistus Päätötolodistus Liitteet: numeerinen käyttäytymisen arvio ⁶	Numeerinen		Oppilaalle on lisäksi annettava muuta arviointipalautetta koulun arviointisuunnitelman määrittämällä tavalla. Päätötarviointista ja päätötarvosanan muodostamisen perusteista tiedotetaan oppiainekohtaisesti sekä opinto-ohjaajan kanssa käytävissä ohjauskeskusteluissa.

³ Juuka: välitodistus

⁴ Erityistä tukea saavan oppilaan väliarvioinnin ja välitodistusten jakamisen käytänteet vuosiluokilla 7-9 voidaan erikseen määritellä oppilaan HOJKS:ssa

⁵ Juuka: välitodistus

⁶ Kontiolahti: annetaan pyydettyessä

⁷ Ilomantsi: välitodistus (ltk päätös syksy 2022)

⁸ Ilomantsi: välitodistus (ltk päätös syksy 2022)

Arvioinnista tiedottaminen

Arvioinnista tiedottamisessa noudatetaan arvioinnin yleisiä periaatteita. Koulujen on suunniteltava arvioinnista tiedottamisen käytänteet yhtenäiseksi kokonaisuudeksi.

Oppilaiden ja huoltajien tulee tietää, miten oppimista, osaamista ja edistymistä arvioidaan. Jokainen opettaja omalta osaltaan huolehtii siitä, että huoltajilla on riittävä tieto arvioinnin perusteista, tavoitteista ja käytänteistä. Luokanohjaajan vastuulla on välittää huoltajille tieto käyttäytymisen arvioinnista sekä oppilaan käyttäytymisestä. Arvioinnista tiedotetaan koteihin riittävän usein sähköisen järjestelmän (Wilma) kautta sekä antamalla muuta arviointipalautetta niin, että huoltaja on tietoinen oppilaan oppimisen edistymisestä ja osaamisen tasosta. Erityisesti sanallisesti hyväksytty/hylätty -arvioitavissa oppimäärissä tulee huoltajan saada riittävästi tietoa oppilaan osaamisen tasosta. Lisäksi tiedottamiseen kiinnitetään huomiota nivelvaiheissa, eli toisen ja kuudennen luokan päättyessä, siirryttäessä sanallisesta arvioinnista numeroarviointiin sekä ennen päättöarviointia.

Valinnaisten taito- ja taideaineiden tuntien sekä valinnaisaineiden valintojen yhteydessä tiedotetaan niiden tavoitteista, sisällöistä ja arvioinnista.

Erityisen tärkeää arvioinnista tiedottaminen on niiden oppilaiden kohdalla, joiden arviointi ei perustu yleisopetuksen tavoitteisiin ja kriteereihin. Näitä ovat

- toiminta-alueittain opiskelevat oppilaat,
- oppilaat, joiden oppimäärä on yksilöllistetty yhden tai useamman oppiaineen osalta,
- oppilaat, joille on tehty maahanmuuttajan oppimissuunnitelma,
- oppilaat, jotka opiskelevat vuosiluokkiin sitomattomasti.

Näiden oppilaiden kohdalla arviointia täydennetään

- lukuvuosidistukseen liitettävällä täydentävällä sanallisella arviolla tai
- muulla tavalla, joka määritellään pedagogisissa asiakirjoissa erikseen.

Täydentävässä sanallisessa arviossa kuvaillaan oppilaan edistymistä sekä oppimista ja osaamista suhteessa niihin tavoitteisiin, jotka hänelle on määritelty oppilaan opinto-ohjelmassa, oppimissuunnitelmassa tai HOJKS:ssa. Lukuvuosiarviointia voidaan täydentää sanallisella arvioinnilla myös muissa tapauksissa silloin, kun se katsotaan aiheelliseksi. Täydentävästä sanallisesta arvioista ei tule mainintaa todistukseen. Jos arvioinnista tiedotetaan erikseen määriteltävällä tavalla, tiedottamisen tavat ja muoto sekä ajankohta kirjataan oppilaan pedagogisiin asiakirjoihin.

Oppimis- ja arviointikeskustelut

Oppilaan ja huoltajan kanssa käytävällä *oppimiskeskustelulla* on tärkeä rooli oppimista ohjaavana toimintatapana. Oppimiskeskustelujen tarkoituksena on

- kodin ja koulun yhteistyön kehittäminen
- opiskelun tavoitteellisuuden ja vastuullisuuden lisääminen ja oppimisen ohjaaminen
- oppilaan osallistaminen ja oppilaantuntemuksen lisääminen sekä
- arvioinnista tiedottaminen

Oppimiskeskustelun tukena käytetään oppilaan ennalta täyttämää itsearviointilomaketta. Seudullisen itsearviointilomakkeen sijasta voidaan käyttää koulun omia lomakkeita.

Oppimiskeskustelun toteuttaa luokanopettaja ja seitsemännellä luokalla luokanohjaaja, joka valmistautuu oppimiskeskustelua varten keskustelemalla muiden oppilasta opettavien opettajien kanssa oppilaan koulunkäynnin sujumisesta ja edistymisestä eri oppiaineissa. Oppimiskeskustelun aikana ei ole tarkoitus käydä läpi kaikkia oppiaineita, vaan keskittyä olennaisiin, oppitunneilta, opettajilta tai oppilaalta itseltään esiin nousseisiin asioihin. Painopiste on käyttäytymisen, opiskelutaitojen ja koulunkäynnin tukemisessa. Keskustelun luonteen tulee olla dialoginen, positiivinen ja eteenpäin suuntaava.

Oppimiskeskustelut toteutetaan yleensä marras-helmikuun aikana, ja ne ovat tärkeä osa toimivaa kodin ja koulun yhteistyötä. Ensimmäisellä ja seitsemännellä luokalla oppimiskeskustelut voidaan pitää jo ennen marraskuuta, jolloin painopisteenä on oppimiselle tavoitteita asettava keskustelu. Oppimiskeskustelun lisäksi koulut voivat halutessaan järjestää myös vanhempainvartteja. Erityisen tuen oppilaan HOJKS-palaveri tai muu huoltajapalaveri voi toimia myös oppimiskeskusteluna. Niissä kunnissa, joissa on käytössä Lapset puheeksi- menetelmä, noudatetaan opetuksen järjestäjän päättämää ohjeistusta oppimiskeskustelujen osalta.

Mikäli huoltaja ei kutsusta huolimatta saavu oppimiskeskusteluun, opettaja toteuttaa oppimiskeskustelun oppilaan kanssa ja lähettää keskusteluun liittyvän arviointiraportin huoltajalle tiedoksi.

Arviointikeskustelut ovat oppilaan ja opettajan välisiä oppiainekohtaisia, formatiiviseen arviointiin liittyviä keskusteluja. Arviointikeskustelujen tavoitteena on se, että oppilas saa riittävästi tietoa siitä, kuinka hän pystyy ohjaamaan omaa oppimistaan ja työskentelyään kohti asettamiaan tavoitteita. Opettaja ja oppilas keskustelevat oppiaineen tavoitteista ja niiden saavuttamisesta, oppilaan edistymisestä, sekä siitä, mitä tulisi oppia lisää ja miten osaamisen tasoa voisi parantaa. Myös käyttäytymisestä ja työskentelystä annetaan oppilaalle palautetta.